

Sz. 2163-1-7

UTASÍTÁS

A
SZEMLÉK MEGTARTÁSÁHOZ

A M. KIR. CSENDŐRSÉG SZÁMÁRA.

HIVATALOS KIADÁS.

463

VÁRNAY ÉS FIA. BUDAPEST

VI., LISZT FERENC-TÉR 9.

1913.

1

Cs.—7.

18061

UTASITÁS

A

SZEMLÉK MEGTARTÁSÁHOZ

A M. KIR. CSENDŐRSÉG SZÁMÁRA.

HIVATALOS KIADÁS.

VÁRNAY ÉS FIA, BUDAPEST
VI., LISZT FERENC-TÉR 9.
1913.

Militaria Hungarica
nem kölcsönözhető

HADTUDOMÁNYI
Sz 2163-1
KÖNYVTÁR

R

TARTALOM.

	Oldal
Bevezetés.	
1. §. Általános határozványok	5
I. Fejezet.	
Rendes szemlék.	
2. §. Járásparancsnok részére	14
3. §. Szakaszparancsnok részére	20
4. §. Szárnyparancsnok részére	24
5. §. Törzstisztek részére	27
6. §. Rendes szemlék megtartására vonatkozó rendszabályok	31
II. Fejezet.	
Rendkívüli szemlék.	
7. §. Járásparancsnok részére	40
8. §. Tisztek — tisztjelöltek — részére	41
III. Fejezet.	
Szemlejegyzőkönyvek.	
9. §. Szemlejegyzőkönyvek felvétele	43
10. §. Szemlejegyzőkönyv másolatok szerkesztése, azok elintézése és irattározása	45

11. §. Szemlejegyzőkönyv kivonatok szerkesztése, azok elintézése és irattározása	50
--	----

Minták.

A) minta. Utazási terv az alosztályok meg- szemléléséhez	55
B) minta. Létszám kimutatás	56
C) minta. Kimutatás a rendes szemle alá nem vont alosztályokról	58
D) minta. Szemlejegyzőkönyv az őrsök ré- szére	59
E) minta. Szemlejegyzőkönyv az őrsök ré- szére	63
F) minta. Szemlejegyzőkönyv az őrsök ré- szére	65
G) minta. Szemlejegyzőkönyv a járás és tishti alosztályok részére	67
H) minta. Szemlejegyzőkönyv másolat az őrsök részére	69
J) minta. Szemlejegyzőkönyv másolat a já- rás és tishti alosztályok részére ...	71

BEVEZETÉS.

Jelen utasítás önkényű magyarázása vagy ahhoz magyarázó parancsok kiadása tilos s ha bármely irányban kétely merülne fel, a szükséges felvilágosításért a honvédelmi miniszterhez kell fordulni.

1. §. Általános határozványok.

1. Az őrsszemlék célja, hogy a szemlélő az őrsök szolgálati-, fegyelmi- és gazdasági viszonyait tökéletesen megismerje, azokat irányítsa és az őrsökön az egyöntetűséget és szabályszerű rendet biztosítsa s a szervei határozványok, valamint egyéb szolgálati és külön utasítások által körvonalozott hatáskörén belül, valamint a szemle által elérendő célhoz képest, magának minden irányban beható tájékozást szerezzen.

2. Tishti szemlék — kivéve az esetleg szükségesnek mutatózkodó rendkívüli szemléket és

azokat, melyeket a kerületi parancsnokok az általuk személyesen még nem ismert alosztály parancsnokok működésének megbírálása végett (63. pont.) szükségesnek tartanak — december 1-től február 1-ig, nem tartandók.

Ő császári és apostoli királyi Felségének legmagasabb születése napján, továbbá vasárnapokon és a következő ünnepnapokon u. m. nemzeti ünnepeken, karácsony két- és ennek előnapján, nagycsütörtöktől husvét hétfőig bezárólag és pünkösöd két napján szemle nem végezhető, kivéve azt az esetet, ha csak 1—2 órai foglalkozás van hátra, melynek befejezésével a szemlélő tovább utazhat, vagy pedig, ha a vasárnap (ünnepnap) után következő napon a legénységnek halaszthatatlan szolgálatba kell mennie. Ily körülmények között a szemle napok közé eső vasár(ünnep)napokon is meg van engedve a legénységgel 1—2 órát foglalkozni; de kivonulás és gyakorlatok nem tarthatók.

Ezeket a szemlementes napokat egyébként a szemlélő saját belátása szerint felhasználhatja.

Szemleállomását azonban, vasár- és a fent felsorolt ünnepnapokat megelőző napon csak a 3-ik pontban meghatározott foglalkozási idő után hagyhatja el s oda — illetve a következő állomásra — a vasárnap (ünnepnap) utáni napon, az őrs részére előirt foglalkozási idő kezdete előtt visszatérni, illetve megérkezni köteles.

3. Rendes viszonyok között és rendes szemle alkalmával, délután 6 órán túl a legénységgel szemle nem tartható.

4. Ha a szemlélő a kedvezőtlen vasuti (hajó) összeköttetés, úgyszintén a késő esti, vagy a kora reggeli idő miatt a szemlére megállapított időnél 1—2 órával előbb, illetve később indul el, tehát az őrsön való tartózkodását ezen okok miatt megrövidíti vagy meghosszabbítja, nemkülönben, ha a szemlére meghatározott időt meghálás céljából az éjszakával meghosszabbítja, vagy az őrsön való meghálás elkerülésével megrövidíti, nem kifogásolható.

5. A szemleleletben, szemle megkezdési idő gyanánt a szemle állomásra történt megérkezés órája, az onnan való elutazás órája pedig mint befejezés tüntetendő fel még akkor is, ha az állomáson több alosztály szemléltetett meg.

6. A tiszti rendes szemlék csakis a kerületi parancsnokság által előzőleg jóváhagyott utazási tervek alapján tarthatók meg.

Az A) minta szerinti utazási terveket a kikülönített törzstisztek, a szárnyparancsnokok és a szakaszparancsnokok 2 példányban szerkesztik és 8 nappal a szemle utazás megkezdése előtt, a kerületi parancsnoksághoz, szolgálati uton felterjesztik.

A kerületi parancsnok utazási terve egy

példányban a honvédelmi ministerhez és egy példányban a csendőrségi felügyelőséghez s úgy ennek, mint a többi törzstisztnak utazási terve 1—1 példányban a belügyministerhez bekísérő jelentés nélkül felterjesztendő.

Az utazási terv szerkesztésénél figyelembe veendő, hogy az őrsök lehetőleg a járás kötelék betartásával szemléltessenek meg.

A szemle utazási terv megjegyzés rovatában, a rendes viszonyoktól való eltérés indokai és azok a napok, melyeken szemle nem tartatik, vagy ha az őrsállomások közötti nagy távolság, rossz utak, kedvezőtlen időjárás, a terepviszonyok stb. miatt az őrs megszemlélésére előírt idő elégtelen volna, a szemle időnek a szükség követelte mérvben való meghosszabbítása kellő indokolás mellett felemlitendő.

7. A kerületi parancsnokság a szemle utazási terveket a szolgálat és kincstár érdekeinek megóvása céljából tüzetesen megvizsgálja, azután az egyiket akár helyesbitve, akár változatlanul, jóváhagyási záradékkal ellátva, még a szemle megkezdése előtt, az illető parancsnoknak szolgálati uton vissza adja.

A szemlélő nem kényszeríthető arra, hogy félreeső vagy járatlan utakon utazzék, ha tehát ott, ahol vasút van, ezt, vagy az utak közül a legjobbat választotta, sem az utazási eszköz, sem az útvonal megváltoztatása el nem rendel-

hető, vagy a már ily módon befejezett utazás nem kifogásolható.

A szemlélőre van bízva s nem kötelezhető, hogy késő esteli vagy éjjeli időben utazzék.

A jóváhagyott utazási terv az utazási számadáshoz csatolandó.

8. Oly esetekben, midőn a szemlélő előre nem látott körülmények miatt, az utazási tervben megállapított sorrendet megváltoztatni kénytelen, vagy ha bármi okból utazása 24 órával az utazási tervben meghatározott időn túl terjedne, 2 példányban új utazási tervet szerkeszt és azokat közvetlenül a kerületi parancsnoksághoz terjeszti fel s ennek megjegyzés rovatában az eltérést indokolja.

A szakaszparancsnokok az ily utazási terv egy példányát esetről-esetre, haladéktalanul és közvetlenül a szárnyparancsnoksághoz (kikülönített törzstiszthez) is előterjesztik.

9. Ha a szemlélő az utazási tervben megállapított sorrendet megtartja, de előre nem látott körülmények miatt a kitűzött időnél gyorsabban utazik, új utazási terv előterjesztését mellőzi.

Ha valamely alosztálynak rendetlen állapota, fegyelemzavar, vagy az őrs legénységének és működésének megismerése azt szükségessé teszi, a parancsnok indokolt javaslata alapján a kerületi parancsnokság jóváhagyása után, soron kívüli rendes szemle is tartható.

10. Oly esetekben, midőn csak az őrsparancsnok és egy csendőr, vagy őrsparancsnok nélkül csak két csendőr van otthon, a szemle csak annyi ideig tartson, amennyire tényleg szükség van, de a szakaszparancsnok még ily esetben is köteles 24 órán át az őrsön tartózkodni és foglalkozni. Ha azonban senki vagy csak az őrsparancsnok, esetleg egy csendőr egyedül van az őrsön s az őrsbeli legénységnek bevonulása a következő fél napon belül nem várható, vagy ha bevonul is, de a szolgálat természeténél fogva pihenésre lévén szüksége, az előírt 36 órán belül szemle alá vonható nem lenne, az őrsiroda megszemlélése, az őrsparancsnok vagy a csendőr önképzéséről, valamint az őrs állapota felől a lehetőség szerint történt meggyőződés után még a szakaszparancsnok is, útját folytatni köteles.

11. Sem a rendes, sem a rendkívüli szemléknél a legénység éjjeli nyugalma az az elengedhetetlen mérvén túl megzavarni nem szabad.

Oly alkalmakkor tehát, midőn a szemlélő éjjel érkezik az őrsre, csakis a takarodó és a szobarend betartásáról győződjön meg. Amennyiben a pénztár megvizsgálását is szükségesnek tartaná, a naplók lezárása nélkül meggyőződik a pénztárálladék hiánytalan voltáról, esetleg egyik pénztárkulcsot magához veszi, s a pénztárt csak reggel rovancsolja.

12. Elvül szolgáljon, hogy a szemléknél a fősúly ne a lényegtelen apró-cseprő formai hibák felkutatására, hanem az őrs vezetés minden ágának lényegébe való behatolásra és a legénység oktatására; a lovas őrsökön ezenkívül a lovardai lovaglásra, a szolgálati lovak egészségi állapotára, helyes gondozására, szabályos vasalására, nyergelésére, kantározására, valamint a kengyelek helyes igazítására stb. legyen fektetve.

13. A szemle, — melynek folyamán a legénységnek egy-két órai időközökben 10 percnyi pihenő adandó, — higgadt komolysággal és jóakarattal párosult szigorral tartandó meg.

A szemlélő a tudomására jutó hiányokat és mulasztásokat földeríteni és minden megállapított helytelenséget saját hivatalos hatáskörén belül megszüntetni tartozik, egyébként pedig a megfelelő orvoslást indítványozza.

Tulságosan elnéző megbírálastól, sértő bánásmódtól, valamint kicsinyes gáncsoskodástól menten és anélkül, hogy túlerélyes fellépés által megfélemlítene, a szemlélő érettebb tapasztalatait és terjedelmesebb áttekintését oktatás, tanácsadás és felbátorítás által juttassa érvényre; megállapított hanyagságnál vagy késedelmezésnél azonban, a kellő nyomatékkal és szigorral lépjen föl.

14. A járásparancsnok rendszerint az alárendelt külőrsök megszemlélése után vonassék rendes szemle alá.

15. A szakasz, illetőleg a szárny- és törzs-állomásokon, a tisztai alosztály, illetve a kerület állományáról szemle alkalmával, a szemlélő előjárónak a meghatározott fogadtatásakor a B) ^{B)} _{minta.} minta szerint szerkesztett „Létszám kimutatás” nyújtandó át. Ugyanez áll a kikülönített törzstisztre nézve is.

16. A járásparancsnok valahányszor egy őrsön szolgáltilag megjelen, az őrsirodában szállhat meg és az őrsön étkezhet. Szállásért nem fizet.

A szemlén lévő tiszt (tisztjelölt) úgy magát, mint szolgálját a laktanyában szállásolhatja el még akkor is, ha az állomáson tisztességes átvonulási szállás kapható.

17. A szállásért és élelmezésért megtérítendő díjakra nézve a közigazdálkodás vezetésére kiadatott Cs—20 jelzetű „Határozványok” II. fejezete mérvadó.

18. A szemlén lévő parancsnok után csak sürgős és halasztást nem tűrő ügyek küldendő személyes elintézés végett, a többi ügyek pedig, ha személyes elintézést igényelnének is, a parancsnok bevonulásáig visszatartandók.

19. A kerületi parancsnokság gondoskodik arról, hogy a gyógyfürdőkön és üdülő helyeken működő őrsök és különítmények, az évad tartama alatt, egy törzstiszt által is megszemléltesse.

Ugyancsak a kerületi parancsnokság köteles intézkedni az iránt is, hogy az időszakos szemle arra az esetre, ha az alosztály parancsnok alosztályainak megszemlélésében huzamosabb időre akadályozva lenne, más tiszt vagy tisztjelölt által megejtessék.

Az elmaradt szakaszparancsnoki szemlék megtartására a szárnyparancsnok is kérheti kirendelését, ha azt a legénység és alárendelt alosztályainak alaposabb megismerhetése céljából szükségesnek tartja. Szemle időre nézve az 53. pont mérvadó.

20. Áthelyezések alkalmával, az új parancsnok alosztályainak általános megszemlélésére még abban az esetben is kirendelhető, ha elődje által a rendes szemle már megtartatott.

21. Azokról az őrsökről (alosztályokról), melyeken a rendes szemlék az előirt számban megtarthatók nem voltak, a kerületi parancsnokság év végén és szolgálati úton, a honvédelmi ministerhez a C) ^{C)} _{minta.} minta szerinti kimutatást terjeszti elő.

M. kir. hadtörténelmi levéltár IV. csoport
(Budapesti helyettesítő könyvtár)

I. Fejezet.

Rendes szemlék.

2. §. Járásparancsnok részére.

22. A járásparancsnok valamennyi alárendelt külőrsén és különítményén (őrház) negyedévenként egyszer rendes szemlét tart.

A rendes őrsszemlék célja az, hogy a járásparancsnok az őrsök viszonyait tökéletesen megismerje, alárendeltjeit oktassa, ellenőrizze és vezesse, az észlelt szabálytalanságokat megszüntesse, alárendeltjeiben a katonai erényeket fejlessze és fentartsa, azokat a közbiztonsági szolgálat helyes és eredményes kezelésére nézve oktassa, a közbiztonsági szolgálatnak egész járásában céltudatos és szabályszerű vezetését biztosítsa, egyszóval, hogy alárendeltjeit minden tekintetben használható és fegyelmezett csendőrökké nevelje és az őrsökön az egyöntetűséget és a szabályszerű szolgálati rendet biztosítsa. Lovas őrsökkel bíró járásparancsnoknak ezenfelül kötelessége még, hogy a szolgálati lovak szabályszerű gondozását, ápolását és vasalását, továbbá a szabályszerű nyergelést, kantározást, kengyelcsatolást és málházást ellenőrizze és e téren a lovas legénységet oktassa és irányítsa.

Ezeknél a szemléknél köteleles figyelmét minden irányban kiterjeszteni, behatóan azonban csakis a legénység elméleti és gyakorlati kiképzésének, valamint a szolgálat helyes kezelésének ellenőrzésével és irányításával foglalkozik.

23. A járásparancsnok a szemlék megtartása tekintetében időhöz kötve nincs, de ha a szárnyparancsnok szükségesnek tartja, a szemlék megtartását el is rendelheti.

Szemlére való elindulását úgy a szárnymint a szakaszparancsnokságnak 8 nappal előzőleg szolgálati jegyben — a megszemlélendő őrsök felsorolásával — közvetlenül bejelenti.

Szemléjét csak a szárnyparancsnokság jóváhagyása után kezdheti meg.

24. A járásparancsnok szemléi alkalmával minden őrsén — beszámítva a gyakorlatokat, — legalább 4 órát oktat s ekként az őrsparancsnok értelmi fokáról, oktatási képességéről s az önképzés terén tett előhaladásáról, úgyszintén a csendőrök szorgalmáról, tudásáról és szellemi képességéről, lovas őrsökön a lovas járásparancsnok ezenkívül a legénységnek a lovaglásbani jártasságáról is, meggyőződést szerez.

A szolgálati könyveket nem vizsgálja át rendszeresen, de azokba oly mérvben tartozik betekinteni, a mily mérvben az a szolgálat helyes kezelése, irányítása és ellenőrzése végett szükséges. Ez alkalommal, ha esedékes, megszer-

keszti a ruhaszükségleti előirányzatot is. (Őrs-gazd. kezelési utasítás 42. §.)

Pénztárt rovincsol, de a naplókat nem zárja le. Az őrsökön talált kisebb hiányokat eloszlatja, a fontosabbakról a szemlejegyzőkönyvben röviden említést tesz. Az észlelt szabálytalanságokat és mulasztásokat vizsgálat tárgyává teszi, azokat lehetőleg megszünteti és a fontosabbakról jelentését lehetőleg még a helyszínről a szakaszparancsnokságnak előterjeszti. Az előző tiszti szemlék alkalmával talált hiányok eloszlatását és a szolgálati könyvek elrendelt helyesbítését ellenőrzi.

A ruházati és felszerelési cikkek, a laktanya berendezési s egyéb kincstári tárgyak megvizsgálásánál a kicsinyes gyámkodást mellőzze.

A járásparancsnok tartsa szemelőtt, hogy alárendeltjei nem ujoncok, hanem régebben szolgáló altisztek, kiknek már tudniok kell, hogy a rendszeretet és tisztaság hivatásuknak egyik előfeltétele.

Ez az elvi szempont azonban nem zárja ki azt, hogy a hanyag és megbízhatlan legénységgel szemben, a kellő szigor alkalmaztassék.

25. Az iskolázás tárgyai: az utasítások és törvények fontosabb §-ai, a helyi és személyi ismeret ellenőrzése, a nyomozásoknál való eljárás, az őrskörletben előfordult büntetendő cselekmények nyomozásának megbeszélése, az

utolsó járásparancsnoki szemle óta megjelent rendeletek, szabványos parancsok magyarázása stb.

A legénység az iskolázásnál kényelmes öltözetben legyen.

26. A szemlejegyzőkönyvbe, rendes szemle alkalmával a járásparancsnok, az E) mintában felsorolt adatokat írja be.

27. A negyedévi szemleutazásokat a járásparancsnok arra is köteles felhasználni, hogy a területén levő községeket, lakott helyeket (ipartelepeket, nagyobb pusztákat, szállásokat, irtványokat stb.) leportyázza. Ily utazások alkalmával nemcsak menetlevéllel, hanem a tereptárgyak leportyázásának bevezetése végett, őrsjáratlappal is lássa el magát.

28. A járásparancsnok rendes körülmények között, — eltekintve az utazásra, az őrs területén lévő tereptárgyak leportyázására és a járőr ellenőrzésre felhasznált időtől — 24 óránál tovább az őrsön nem tartózkodhat.

29. A járásparancsnok szemleutazásait úgy ossza be, hogy állomáshelyéről 6—7 napnál tovább távol ne maradjon.

Ott azonban, a hol ez az elhelyezési viszonyok miatt keresztülvihető nem volna, egyfolytában több őrs, esetleg a járás összes őrsei is megsejmelhetők.

Elvül szolgáljon, hogy a járásparancsnok alárendelt őrsének parancsnokaival és a csend-őrökkel is gyakran érintkezzék.

Ha tehát egyik vagy másik őrsparancsnok valamely rendes szemlénél bármily okból nem volt jelen, vagy pedig a szemle alkalmával az őrs legénységéből több csendőr távol volt, ily őrsön a következő szemlét előre meghatározott időben tartja, t. i. az illető őrs parancsnokát pár nappal előre utasítja, hogy a kijelölt időben úgy ő, mint csendőrei — ha csak elodázhatatlan szolgálati teendők abban nem akadályoznák — a szemlénél jelen legyenek.

Magától értetődik, hogy a szemleúton, vagy egyébként állomásától távollevő járásparancsnok a járás területén előfordult minden fontosabb eseményről magát értesíteti, miáltal lehetőségessé válik, hogy szükség esetén útjának megszakításával is, megfelelően intézkedhessék.

30. A megbetegedett, szabadságon, vagy egyébként távol levő járásparancsnokot helyettesítő altisztek a negyedévi szemlék tartására csak akkor jogosultak, ha a helyettesítés legalább 3 hónapra terjed.

Ily szemlék és egyéb kivizsgálások is a helyettesítő által azonban csak oly őrsökön tartathatók, illetve teljesíthetők, melyeknek parancsnokai nálánál rangban fiatalabbak.

31. A járásparancsnok a szemléket higgadt

komolysággal, tapintattal és értelmesen tartsa meg.

Tartsa szemelőtt, hogy a szemlék főcélja: a legénységet oktatni, a szabályok helyes betartására serkenteni, a talált hibákat pedig kellő felvilágosításokkal, útmutatásokkal és rendelkezésekkel eloszlatni.

Tévedések és hibák miatt, melyek nem rosszakaratból vagy hanyagságból származnak, hanem tájékozatlanságnak vagy más körülménynek tudhatók be, — az alárendelt nem vonható felelősségre.

Hogy a járásparancsnok a legénység oktatását kellően teljesíthesse, a szemle előtt, a tantárgyak azon részéből, amelyekből oktatást és vizsgát szándékozik tartani, alaposan készüljön el.

32. Az a gyalog járásparancsnok, akinek járásában lovas őrsök is vannak, az utóbbiaknak kellő ellenőrizhetése végett köteles a következő ismereteket elsajátítani:

a) A lószerelevény ismeretét, a kantározást, nyergelést és málházást;

b) a „Különleges határozványok a m. kir. lovascsendőrök számára“ című szolgálati könyvből az I., II., III., IV., VI. fejezeteket és a VII. fejezet 117—121. terjedő pontjait is;

c) a m. kir. honvédlovasság gyakorlati szabályzatából az egyes kiképzést és a gyalog sorgyakorlatokat.

A gyalog járásparancsnok lovardagyakorlatokat nem tart.

Az a lovas járásparancsnok, akinek járásában gyalogőrsök is vannak, a m. kir. honvédség gyakorlati szabályzatából az egyes kiképzést és sorgyakorlatokat köteles megtanulni.

33. A járásparancsnok által teendő utazások alkalmával igénybe vehető szállító eszközök, valamint a felmerülő szabályszerű utazási költségek elszámolására nézve a csendőrségi illetékszabályzat és gazdaságkezelési utasításokban foglalt határozványok mérvadóak.

A lovas járásparancsnok a járásában lóháton teljesített szolgálati utazások után utazási költségeket fel nem számíthat.

Ha saját őrsének vagy annak az őrsnek, esetleg vidéknek lovai, hova utaznia kell, zárlat alatt állanak, vagy ha a szolgálati lova beteg, vagy szolgálatképtelen, avagy vezetéklő nem áll rendelkezésre, akkor a lovas járásparancsnoknak is a szabályszerű utazási költségekre van igénye.

Más csendőr által lovagolt lovat a lovas járásparancsnok igénybe nem vehet. (L. R. K. 17. szám — 1905.)

3. §. Szakaszparancsnok részére.

34. A szakaszparancsnok főképp a legénység kiképzésére és az oktatásnak helyes irány-

ban való vezetésére, valamint a fegyelem és a szolgálat helyes kezelésére, — lovas őrsökön a szolgálati lovak szabályszerű gondozására, ápolására, vasalására, továbbá a szabályszerű nyergelésre, kantározásra, kengyelcsatolásra, málházásra stb. is — gyakoroljon szemléi alkalmával befolyást, valamint a lovardai lovaglásnak megtartása útján a legénységnek a lovaglásban való jártasságáról és a lovaknak engedelmisségi fokáról meggyőződést szerezzen.

35. Összes őrssein egy naptári év alatt kétszer rendes szemlét köteles tartani.

A tavaszi rendes szemle: február 1-től április hó végéig, az őszi rendes szemle: szeptember hó 1-től november hó végéig tartandó meg.

36. A kerületi parancsnokság, a szakaszparancsnokok szemléit akként ossza be és rendelje el, hogy azok alosztályaikat 6—8 napi megszakítással szemléljék meg és egyhuzamban 10—14 napon túl állomásukról lehetőleg távol ne legyenek. Fő az, hogy a tavaszi és őszi rendes szemlék a meghatározott idő keretén belül a szakaszparancsnok által megtartassanak.

37. A szemle megkezdése előtt 14 nappal leadott szemle parancs vétele után a szakaszparancsnok utazási tervét a 2. és 6. pontban előírtak szerint azonnal megszerkeszti s szolgálati úton a kerületi parancsnoksághoz felterjeszti. Szemleútját azonban csak a jóváhagyott utazási terv visszaérkezése után kezdi meg.

38. Rendes viszonyok között egy őrsnek, valamint az őrssel egy állomáson lévő járásparancsnokságnak rendes megszemlélésére — ha az őrs létszáma a 8 főt túl nem haladja — az utazáson kívül 36 óra, 8 főnél nagyobb létszámmal bíró őrsnél 48 óra, s a hol csak járásparancsnokság van 12 óra számítandó.

39. A célbalövés megtartására nézve a Cs-3. „Fegyver és lövőutasítás“ mérvadó. Abban az esetben, ha ez az őrsállomáson tartatnék meg, erre 6 óra felszámítható.

40. Nyári őrsök, őrházak, fürdő és más künitmények akkor szemlélendők meg a szakaszparancsnok által, mikor azok működnek.

41. Ha a szakaszparancsnok valamely ügykivizsgálása végett vagy a II. Szolgálati utasítás 178. §-ában meghatározott esetekben egyik-másik őrsre kiszáll, akkor ha az ily rendkívüli kiszállás a 35. pontban említett időszakba esik, ezeken az őrsökön — ha még meg nem történt volna és ez a vizsgálatra vagy az ügy elintézésére hátránnyal nem jár — a rendes szemlét megtartja. Különben pedig csak rendkívüli szemlét tart. Előbbiek a rendes szemlékbe beszámítanak.

Rendkívüli szemlénél egy őrs megszemlélésére — a vizsgálatra és utazásra fordított időn kívül — 5 óra számítható fel. Ez az idő csak kivételes és a szemlejegyzőkönyvben indokolt

körülmények között vagy meghálás végett hosszabbítható meg.

42. A szakaszparancsnok az őrs- és járásparancsnokokat minden évben legalább egyszer tartozik rendes szemle alá vonni. Ha tehát valamely járás- vagy őrs parancsnoka a tavaszi rendes szemle alkalmával nem volt szemle alá vonható, pár nappal az őszi rendes szemlét megelőzőleg a szemle idejének közlése mellett utasítja, hogy ha csak kiváló fontos és halaszthatatlan szolgálatok nem gátolják, a szemlén jelen legyen.

43. Szemléi alkalmával az észlelt hiányokat még a helyszínén megszünteti, vagy ha ez nem lehetséges, azokat előjegyezteti, a fontosabbakat a szemlejegyzőkönyvbe felveszi, a hiányok elenyésztetését a szakaszhoz vagy bejelenteti, vagy pedig a legközelebbi alkalmat megragadja, hogy arról, nemkülönben a más előjárók által talált hiányok megszüntetéséről meggyőződjön.

44. A szakaszparancsnoknak úgy a tavaszi, mint az őszi szemléjén 1—2 őrsön, melynek legénysége az őrskörletben külszolgalatban áll, a járőröket ellenőrizni s azoknak szolgálatbani magatartásáról, valamint a közbiztonság állapotáról, meggyőződést szerezni kötelessége.

A szakaszparancsnok úgy az ily ellenőrzései, mint az előfogaton való szolgálati utazásai alkalmával is, érdeklődjék az útban eső községekben

és nagyobb ipartelepeken a közbiztonsági állapotok iránt. A tapasztaltakat az őrs szemlejegyzőkönyv „Szolgálat“ rovata alatt bejelenti. Ha az ellenőrzés egyik őrsről a másikra menet útközben történt, ennek fogatosítását a következő őrs szemlejegyzőkönyvében tárgyalja.

45. Járőrök ellenőrzése végett, a kincstár terhére vasutat igénybe venni nem lehet.

46. A gödöllői tiszti különítmény parancsnoka, szemléit a szakaszparancsnok részére előírt módon ejti meg.

4. §. Szárnyparancsnok részére.

47. A szárnyparancsnokság úgy személyi, mint szolgálati és gazdasági ügyekben a legfontosabb alosztály.

A szárnyparancsnoknak minden tekintetben a részletekbe menő felelőssége van, azért szükséges, hogy szemléit a szolgálat érdekének szem előtt tartása mellett maga irányítsa.

48. Összes alárendelt alosztályait minden évben és pedig február elejétől november hó végéig egyszer tartozik megsejlelni.

49. A szemlék megtartását illetőleg időhöz kötve nincs és a megszakítás terjedelme tetszés szerinti.

Szemléit azonban úgy ossza be, hogy kiszállásai alkalmával, kisebb járásokból lehetőleg

kettő, nagyobbakból pedig lehetőleg egy járás őrseit szemlélje meg, a szárny állomásról egyhuzamban 10—14 napon túl távol ne legyen, és a szakaszparancsnokság rendes megsejlése az illető szakasz őrseinek megsejlése után történjen.

50. Szemleutazási tervét esetről-esetre a szemle megkezdését megelőzőleg 8 nappal a kerületi parancsnoksághoz (szolgálati úton) felterjeszti, de szemléjét csak a kerületi parancsnokság által jóváhagyott utazási terv visszaérkezése után kezdheti meg.

51. A szárnyparancsnok az alárendelt, még kevés gyakorlati tapasztalattal bíró és útmutatásra szoruló, esetleg buzdítást igénylő fiatal szakaszparancsnokokat, a kerületi parancsnokság engedélyének előzetes kikérése után, szemléik közben ellenőrizni tartozik és pedig akár akként, hogy közvetlenül utánuk szemlél, akár pedig úgy, hogy azok a szemléit az ő jelenlétében tartják meg. Az engedélyt az utazási terv megjegyzés rovatában kéri ki.

52. Az ily ellenőrző szemlék a szárnyparancsnokok rendes szemléibe beszámítanak.

53. Az utazásra igénybe vett idő leszámításával, szemle tartási idő a szárnyparancsnok részére az őrsökön, vagy a hol csak járás- és szakaszparancsnokság, vagy járás és őrs van, 24 óra; őrs,- járás- és szakaszparancsnokság

megszemlélésére 48 óra, 8 főnél nagyobb őrsökön 36 óra.

Ellenőrző szemlénél, ha a szakaszparancsnok is jelen van 36 óra.

54. Ha a szárnyparancsnok jónak látja, megérkezéséről az őrsöket előre értesítheti. Ha pedig valamely őrsnek újbóli megszemlélését az őrsparancsnok és a legénység működésének megismerése végett szükségesnek tartja, oda visszatérhet, vagy más alkalommal kiszállhat.

55. A kerületi parancsnokságok által a szárnyparancsnokoknak, ily, vagy a szakaszparancsnokokat ellenőrző szemléi elé, alapos szolgálati okok nélkül, akadályok nem gördítethetők.

56. A kerületi parancsnokság, szolgálati okokból, a szárnyparancsnokot, szárnyának még meg nem szemlélt alosztályai egy részének megszemlélésére, a szakaszparancsnok részére előírt módon, ki is rendelheti.

57. Lovas őrsökkel bíró szárnyparancsnoknak kötelességei a lovas szolgálatot és lőügyeket illetőleg azonosak a jelen utasítás 34. pontjában előírt kötelmekkel.

58. A szárnyparancsnok épúgy mint a szakaszparancsnok, szemleutazásai közben köteles az útjában érintett községekben a közbiztonsági állapotok felől megfelelő módon tudakozódni és ennek megtörténtét a szemlejegyzőkönyvben, a 44. pontban előírt módon jelenteni.

5. §. Törzstisztek részére.

59. A törzstisztek szemle útjait a kerületi parancsnok osztja be és rendeli el, kivéve a kiküldönített törzstiszt szemlét, melyre nézve az alábbi 61. pont alatt foglaltak mérvadóak. Miután pedig egyik főfeladatukat alárendelt szárny- és szakaszparancsnokaik szemle tevékenységének igazságos és lelkiismeretes megbirálása képezi, okvetlenül szükséges, hogy lehetőleg csak akkor induljanak el szemlére, ha a megszemlélendő rész a szakasz- vagy szárnyparancsnok által már megszemléltetett.

60. Szemléiknek fő célja az őrsök elméleti és gyakorlati kiképzésének, a közbiztonsági szolgálat szabályszerű és eredményes kezelésének, valamint katonai magatartásának megbirálása továbbá annak mérlegelése, hogy a tiszteknek ily iránybani tevékenysége mennyire jutott érvényre s szemléiket mily alaposan ejtették meg, tudtak-e az erkölcsre, a fegyelemre javítólag hatni, az elméleti és gyakorlati kiképzésnek van-e eredménye az által, hogy elegendő altiszti iskolást és járőrvezetőt neveltek, a közbiztonsági téren tett intézkedések célszerűek és eredményesek-e.

Lovas alosztályoknál a lovas szolgálatot és lőügyeket illetőleg a jelen utasítás 34. pont-

jában előírt szolgálati teendők szabályszerű végrehajtásának ellenőrzése. (Egyebekben lásd a II. Szolgálati utasítás 226. §-át.)

Szárnyparancsnokoknál ezeken kívül gazdasági tekintetben meg van-e a kellő gondoskodás s minő befolyást gyakorolnak alárendelt tisztjeikre.

Fontos kötelessége a törzstiszteknek továbbá az is, hogy a fiatalabb tisztek, tisztjelöltek nevelésére és vezetésére kellő befolyást gyakoroljanak. Kikülönített törzstisztek mindezekon kívül a határszéli viszonyok alapos megismerésére különös gondot fordítsanak.

61. Rendes szemle alá vonandó:

a) a kerületi parancsnok által minden évben egyszer valamennyi tiszti alosztály, azonkívül az ezekhez tartozó alosztályok egy negyed része;

b) a beosztott törzstisztek, (vagy helyettesítő százados) által minden évben egyszer valamennyi tiszti alosztály, valamint az ezekhez tartozó alosztályok egy-egy harmada.

A kikülönített törzstiszt és alája rendelt alosztályok a beosztott törzstisztek közül a kerületi parancsnokhelyettesítésre hivatott törzstiszt által azonban csak akkor szemlélhetők meg, ha a kikülönített törzstisztnél rangban idősebb;

c) a kikülönített törzstiszt által minden évben egyszer a neki alárendelt tiszti alosztályok,

továbbá valamennyi „nyári“ és „határmenti“ őrs, a többi őrsének pedig egy harmada.

Ezek szerint a minden évben megszemlélendő tiszti alosztályokon kívül a kerületi parancsnokság összes őrs- és járásparancsnokságait a kerületi parancsnok 4 év alatt, a beosztott törzstisztek 3 év alatt; a kikülönített törzstiszt a neki alárendelt „nyári“ és „határmenti“ őrsöket évenként, a többi alosztályokat pedig szintén 3 év alatt tartozik megszemlélni.

Az utóbbi alosztályoknak ama harmadát, mely az évfolyamán megszemlélendő, a kerületi parancsnokság a kikülönített törzstiszttel az év elején közli.

Oly kerületeknél, melyeknek területén kikülönített törzstiszt is van, a beosztott törzstiszt szemle tervezetének megállapításánál a b) pont második bekezdése figyelembe veendő.

A kikülönített törzstiszt szemléjének megtartására nézve egyebekben a 49. pontban foglaltak általában mérvadók.

A kikülönített törzstiszt ezen kívül, — a mennyiben fontos érdekek szükségessé teszik, — területének bármely pontjára kiszállhat, vagy alárendelt tisztjeit a szükséghez képest kirendelheti. Az ily kiszállásokat, illetve kirendeléseket azonban előljáró kerületi parancsnokságának — ha sürgősség esete fenn nem forog — előzetesen bejelenteni tartozik.

Az őrsök lehetőleg a járás-, ezek pedig a szakaszkötelék figyelembe vétele mellett szemlélendők meg.

Egy és ugyanazon őrs és járásparancsnokságot — ha csak a II. fejezetben meghatározott szolgálati okok fenn nem forognak, — egy év alatt lehetőleg csak egy törzstiszt szemlélje meg.

A tiszti állomáson lévő őrsöt minden évben más-más törzstiszt szemlélje meg részletesen, a többi törzstiszt pedig, csak általánosságban.

A pótszárnyparancsnokságot minden évben először a rangban fiatalabb, azután a rangban idősebb beosztott törzstiszt és utoljára a kerületi parancsnok szemlélje meg.

62. Ha a törzstisztek szemle-körútja 14 napnál tovább tartana, jogosultak azt egy ízben megszakítani, melynek terjedelme tetszésszerű lehet. A fő az, hogy az előirt törzstiszti szemlék a kellő időben befejezve legyenek.

63. A csendőrkerületi parancsnok mindazokat a tiszteket és szakaszparancsnokság vezetésével megbízott tisztjelölteket, kiket még nem ismer, a minősítések szerkesztése előtt megsemlélni köteles.

64. Az utazásra igénybe vett idő leszámításával egy járásparancsnokság megsemlélésére fél nap, ott ahol csak őrs-, őrs- és járás-, járás- és szakasz- vagy csak szakaszparancsnokság szemléltetik meg, egy nap; ahol mind a há-

rom együtt szemléltetik egy és félnap; a hol pedig szárnyparancsnokság is szemléltetik, két és fél nap vehető fel.

Ott azonban, ahol a közlekedési viszonyok megengedik és a szemleállomás nem hatósági székhely, nyáron naponta lehetőleg kettő, esetleg két nap alatt három őrs szemlélendő meg.

Egy 8 főnél nagyobb városi őrs megsemlésénél fél nappal több számítható.

65. Külön intézkedést igénylő ügyekről a honvédelmi, illetve a belügyministernek külön jelentés teendő.

6. §. Rendes szemlék megtartására vonatkozó rendszabályok.

66. A személyi és szolgálati szabályok, a gazdaságat kezelésre nézve kiadott utasítások, a vonatkozó parancsok és rendeletek, jelesen pedig az „Általános szolgálati határozványok” „Bevezetés”, továbbá az I—XIII. fejezetekben foglalt rendelkezések betartása első sorban teendő ellenőrzés tárgyává; különösen pedig:

a) Legénység.

Meggyőződés szerzendő, hogy az őrs rendszeresített létszáma a helyi és közbiztonsági viszonyoknak megfelel-e? van-e arra hiány és ha igen, pótlása szükséges-e?

Az őrsöt megfelelő altiszt vezeti-e? van-e helyettese s elégséges járőrvezető csendőre?

Figyelem fordítandó arra is, hogy a legénység közül senki se szolgálhasson oly őrsön, melynek körletében vagy szomszéd őrskörletében az illetőnek születési vagy illetőségi helye fekszik, vagy ahol polgári életében huzamosabb ideig tartózkodott; az őrskörletből való nősülés, egymagában még nem ok az áthelyezésre.

A szemlélő győződjék meg arról is, hogy a legénység egészségi állapota milyen? Az őrsparancsnok a legénység megbetegedése esetén a szabályokat betartja-e s nevezetesen fordít-e kellő felügyeletet arra, hogy bujakóros esetek el ne titkoltassanak?

Ha gyakori megbetegedések fordulnak elő, annak okát igyekezzék a szemlélő megállapítani s a szükséges intézkedéseket megtenni, vagy kezdeményezni.

A szemle állomáson levő kórházban gyógykezelt legénységet a szakaszparancsnok keresse fel, netaláni kérésük vagy panaszuk iránt hallgassa meg s az előadottakhoz képest intézkedjék.

b) Ruházat és szerelék.

A szemlélő győződjék meg arról, hogy minden ember el van-e látva a szükséges ruházattal? Nem eszközölt-e azon valamelyik a szabálytól

eltérő változtatásokat? A ruházat tiszta-e és megfelelően gondoztatik-e? Eléggé illik-e tulajdonosára? Megjegyeztetik azonban, hogy a szabás és elkészítés tekintetében csak az új ruhán észlelt lényegesebb hibák képezhetik kifogás tárgyát.

Ellenőrzendő, vajjon a ruházati cikkek nyilvántartása szabályszerűen történik-e s a talált készlet a kimutatott összeggel egyezik-e?

A ruhaszükségleti előirányzatot a szakaszparancsnok, de különösen a járásparancsnok alaposan megvizsgálni s az abban netalán eszközölt változtatásokat, valamint az új ruházaton észlelt lényegesebb hibákat a pótszárnyparancsnokságnak szolgálati jegyben bejelenteni tartozik.

A ruházati cikkek kiselejtítése az őrs gazd. kez. ut. 46. §-a értelmében eszközendő.

c) Fegyverzet és lövészer.

A legénység el van-e látva az előírt fegyverzettel s azt a „Fegyver- és lövőutasítás“-ban előírt módon gondozza-e? Nincsenek-e oly hibák rajta, melyek a fegyver használhatóságát lényegesen befolyásolják? Az ily hibákról az azt előidéző ok megállapítása mellett a pótszárnyparancsnokságnak jelentés teendő.

Természetes kopás által létrejött kisebb hibák, valamint olyanok, melyek a fegyver használ-

hatóságára lényeges befolyást nem gyakorolnak, intézkedést nem igényelnek.

A kézi- és tartalék-lövőszerkészlet teljes számban és rendben van-e?

d) Oktatás.

Az oktatás tárgyát és terjedelmét a „Tanterv“ állapítja meg. A szemlélő tehát arról győződjön meg: iskolázott-e az őrsparancsnok azon tantárgyakból, melyeket a „Tanterv“ a szemlélt megelőző időre előírt, illetve, hogy a legénységet ellenőrizte és befolyásolta-e, hogy az, az esedékes tananyagot megtanulja.

Ebből a célból vizsga tartandó, mely alkalommal egyszersmind a fontosabb szakaszok, lehetőleg gyakorlati példákkal megvilágítva, megmagyarázandók. A nyert feleletekből nemcsak az őrsparancsnok oktatási képessége és az e téren kifejtett tevékenysége, hanem az egyes csendőrök szorgalma, tudása, szellemi képessége és haladásának mérve is megállapítható.

Az írásbeli és számtani dolgozatok közül egy-két feladat szintén átvizsgálandó, valamint a rajzfüzetek is betekintendők; hogy a csendőrnek e téren is kifejtett szorgalma és tehetsége megbíráható legyen.

Meggyőződés szerzendő továbbá arról, hogy bír-e minden csendőr megfelelő katonai maga-

tartással (feszés fellépés, tisztelgés és jelentkezés) s hogy a csendőrség részére az „Általános szolgálati határozványok“ VI. fejezete alatt előírt gyakorlatok helyesen vezényeltetnek és végeztetnek-e?

Megjegyeztetik azonban, hogy az ez irányban támasztható követelmények — tekintettel az egyes altisztek és csendőrök előrehaladottabb korára — túlzásba nem mehetnek.

Lovas őrsökön meggyőződés szerzendő arról is, hogy a legénység a lovaglásban, a fegyvereknek lóhátoni használatában jártas-e s vajjon a lovak minden jármódban engedelmesek és mozgékonyak-e?

e) Szolgálat.

A szemlélő győződjék meg, vajjon az őrsparancsnok a szolgálatot az *illető vidék közbiztonsági viszonyainak megfelelően*, az idevonatkozó utasítások értelmében szabályszerűen vezeti-e? Az eredmény megfelelő-e?

A határszéli szolgálat az erre nézve kiadott rendelkezéseknek megfelelően, szabályszerűen és eredményesen kezeltetik-e?

Melyek a leggyakrabban előforduló bűncselekmények, ezeknek oka s vajjon miképp lehetne azok elkövetését meggátolni?

Új őrs felállítása, vagy a meglévőknek áthelyezése nem szükséges-e?

Nem fordul-e elő részrehajlás a legénységnek szolgálatba vezénylésénél?

Törekszik-e a legénység a helyi és személyi ismeret megszerzésére?

Ha a szemlélő utazása alkalmával járőrrel találkozik, akkor azt ellenőrizze arra nézve, hogy szolgálatát szabályszerűen teljesíti-e? Ugyisint egyes községekben átutazások alkalmával tájékozódják a közbiztonsági állapotok felől.

Oly őrsállomásokon, hol közigazgatási hatóságok, vagy kir. bíróságok vannak, azok főnökeitől időközönként szerezzék be a szemlélő tapintatos módon azokat az adatokat, melyek a legénység szolgálatban és szolgálaton kívüli magaviseletére, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett működésére és a közbiztonsági állapotról vonatkoznak.

A járásparancsnoknak azonban kötelességévé tétetik, hogy szemleutazásai közben az „Utastás a m. kir. csendőr járásörmeesterek számára“ című könyv 29. §. 1. és 2. pontja, értelmében külörsök járőreit ellenőrizze és községeket lejárjon.

A szakaszparancsnok a külszolgálatban álló járőrök ellenőrzését ezen „Utastás“ 44. pontja értelmében tartozik teljesíteni.

f) *Fegyelem és magaviselet.*

A szemlélő győződjék meg arról, hogy a „Szolgálati szabályzat“ I. részében a függelem, fegyelem, a közszellem és egyetértés, valamint az alárendeltekkel való bánásmódról előírt határozványok pontosan betartatnak-e? A csendőrök magaviselete a csendőrségi „II. Szolgálati utastás“-ban foglalt határozványoknak megfelel-e?

g) *Élelmezés.*

A szemlélő győződjék meg arról, hogy a közigazdálkodás a „Cs—20“ jelzetű utastásban foglaltaknak megfelelően szabályszerűen vezetett-e? Nincs-e az őrsnek adóssága, esetleg nem észlelhető-e pazarlás? Nem szenvednek-e a csendőrök valamiben hiányt? Hányszor étkeznek naponta? Élvezhetők-e az ételek? Mennyi a közétkezési betét? Nős legénység, vagy esetleg idegenek résztvesznek-e a közétkezésben?

A közigazdálkodás a legénység vagyontát képezvén, annak kezelésébe a szemlélő csak akkor avatkozhat, ha a közvagyonra káros hatással járó vezetést észlelne.

h) *Elhelyezés.*

A szemlét tartó fordítson figyelmet arra, hogy a laktanya az elhelyezési kívánalmaknak,

az évi bérösszeg pedig a helyi viszonyoknak megfelel-e és a laktanya tulajdonos a szerződési feltételeknek eleget tesz-e? Vajjon a laktanyarend és szobarend betartatik-e?

A szárnyparancsnok győződjön meg, hogy a butorzat, ágynemű és konyhaeszközök a leltárban feltüntetett számban megvannak-e és rendben tartatnak-e?

i) *Iroda és pénztárak.*

Az iroda vezetésre vonatkozó szabályok betartatnak-e? Hátralék, fölösleges munkaszaporítás nem fordul-e elő? Céltalan előjegyzések vagy szabályokon nem alapuló nyilvántartások nem vezetnek-e? El van-e látva az örs megfelelő nyomtatott ürlapokkal?

Az örs pénztárasztal meg van-e erősítve szabályszerint vaspántokkal? Zárjai kifogástalanok-e? Nem nyitja-e egyik kulcs a másik zárat is?

Egyeznek-e a pénztár álladékok a rovincsolt naplókkal?

A titkos iratok és a leltárak szabályszerint őriztetnek-e?

k) *Kérelmek és panaszok.*

A legénység minden szemle alkalmával kihallgatáson megkérdezendő, van-e kérése vagy panasza? Igenlő esetben a kérés vagy panasz elintézendő, ha azonban az elintézés nem

tartozik a szemlélő hatáskörébe, úgy a kérelem, vagy panasz, illetékes elintézés céljából a szolgálati útra terelendő.

Megkérdezendő a legénység arra nézve is, vajjon az illetékeket mindenkor hiánytalanul ki kezelte-e vagy nincs-e ez irányban panasza?

l) *Lovak és lószerek.*

A lovak állománya teljes-e, vannak-e vezeték lovak? Milyenek általában a lovak egészségi-, táp-, gondozási- és ápolási viszonyai s vajjon a lovak tökéletesen szolgálatképesek-e?

A lovas csendőrök a lóvasalásról és a lovaknál gyakrabban előforduló betegségek gyógymódjáról a legszükségesebb ismereteket tudják-e?

Ismeri-e a lovas lova természetét? Megfelelően bánik-e vele s a lovardai lovaglás nem hanyagoltatik-e el?

Idegenek és a lóápolók nem használják-e a kincstári lovakat?

A lószerelevények jó és használható állapotban vannak-e s helyesen gondoztatnak-e? A lovak vasalása szabályszerű-e? A tartalékpatkók, patkószögek, télen az előirt számú éles és tompa csavarok és csavarkulcs készletben jó állapotban vannak-e?

Télen az istállóban az éles csavarok eltávolítottatnak-e és pótoltatnak-e tompa csavarokkal?

Szabályszerű-e a kantározás, nyergelés, málházás, kengyelcsatolás?

Az itatóvedret a járőr minden egyes tagja elviszi-e szolgálatba és azt tényleg használja-e?

Milyen a lótáp?

II. Fejezet.

Rendkívüli szemlék.

7. §. Járásparancsnok részére.

67. A járásparancsnok azon őrszeit (különítményeit), a melyeken rendetlenséget, hanyagságot, mulasztást, fegyelmetlenséget stb. észlel, vagy ahol az őrs(különítmény)parancsnokok megbízhatósága kétes, — bármely időben soron kívül meglepheti s ott rendkívüli szemlét tarthat; járőröket, szolgálatuk teljesítése közben bármikor és bárhol ellenőrizhet.

Megbízható és kifogástalanul működő őrsök illetve őrs(különítmény)parancsnokok váratlanul szintén meglephetők és rendkívüli szemle alá vonhatók, de ritkán.

Ily rendkívüli meglepéseket a járásparancsnok időközönként éjjel is köteles teljesíteni.

68. A járásparancsnokok rendkívüli — meglepő — szemlék alkalmával a 71. pont szerint járnak el s ha foglalkozási idő alatt az

őrsön (különítményen) tartózkodnak és a legénység otthon van, 1—2 órát oktatni kötelesek, azután pedig, ha egyéb teendőjük nincs, őrsükre bevonulnak vagy járásuknak egyes részeit leportyázzák.

69. Rendkívüli szemlére való elindulását az elutazás napján, a szakasz- és szárnyparancsnokságnak szolgálati jeggyel közvetlen jelenti.

8. §. Tisztek — tisztjelöltek — részére.

70. Rendkívüli szemle rendszerint akkor tartandó, ha egy tiszt, vagy tisztjelölt, valamely ügy kivizsgálása végett vagy más szolgálati okból egy őrsön megjelen, továbbá soron kívüli meglepések esetén, amikor a szemle különösen arra irányul, ami a kiszállás okát képezte.

71. Rendkívüli szemlék alkalmával a szemlélő nappal széttekint az egyes helyiségekben, éjjel a 11. pont szerint jár el. Meggyőződik az általános rendről, a ruházat, szerelék, fegyverzet és lovak gondozásáról, vizsgával kapcsolatos rövid iskola tartással a legénységnek az önképzés terén kifejtett buzgalmáról és előhaladásáról; a szolgálati könyvek megtekintésével a szolgálat kezelés és irodavezetés helyességéről; a pénztári naplók lezárása nélkül a pénztár hiánytalan voltáról és a pénztári naplók szabályszerű veze-

téséről. A könyveket és előjegyzéseket nem láttatja.

Kihallgatásnál a legénységet az illetékek hiánytalan kikezelése, valamint kérelmük és panaszuk iránt megkérdezi.

72. Ha az állomáson több alosztály van, szemlejegyzőkönyvet az előjáró csak annál az alosztálynál ír, a melynek ügykörére a kiszállás vonatkozik, vagy a melynek érdekében a rendkívüli szemle történt.

Ha pedig a kiszállás, vagy az állomáson való hivatalos megjelenés nem függ össze egyik parancsnokság ügykörével sem, ebben az esetben az előjáró szemlejegyzőkönyvet nem ír, ha csak arra valamely rendkívüli eset vagy valamely alosztálynál észlelt hiány okot nem szolgáltat.

73. Csendőrségi állomásokon való átutazások alkalmával, ha arra idő van, az alosztályok megtekintendők, szemlejegyzőkönyv írás azonban mellőzendő.

74. Ha valamely csendőrtiszt vagy tisztjelölt nem a parancsnoksága alá rendelt őrsön jelen meg *hivatalosan*, az őrsöt általánosságban megtekinteni köteles, de szemlejegyzőkönyvet nem ír.

Ha azonban ily őrsön a fegyelem lényeges megzavarását, közbotrányt okozó, vagy büntető bírósági eljárás alá tartozó cselekményt, vagy

valamely más fontosabb szabálytalanságot észlelne, erről az őrs előjáró szárnyparancsnokságát közvetlenül értesíti, a fogalmazványt pedig szolgálati úton, saját közvetlen előjáró parancsnokságához felterjeszti.

III. Fejezet.

Szemlejegyzőkönyvek.

9. §. Szemlejegyzőkönyvek felvétele.

Az őrsökön:

75. Rendes szemlékről a szemlejegyzőkönyvet a tisztek és azokat helyettesítő tisztjelöltek a D); járásparancsnokok az E); rendkívüli szemlékről pedig, úgy a tisztek mint a járásparancsnokok, az F) minta szerint szerkesztik.

76. A járás-, szakasz-, szárny-, pótszárny- és kikülönített törzstiszti parancsnokságoknál a szemlejegyzőkönyv a G) minta szerint szerkesztendő.

77. Minden szemlélő leletét sajátkezüleg köteles beírni a szemlejegyzőkönyvbe.

78. Elvül tekintendő, hogy olyan lényegtelen hibákat, melyek még a szemlélő jelenlétében rendbehozhatók, a szemlejegyzőkönyvben nem kell tárgyalni.

Minden fontosabb hiba és hátrányos körülmény azonban a szemlejegyzőkönyvbe röviden felveendő, hogy ez az őrs állapotának hű képét adja.

Hogy mi veendő fel egyébként okvetlenül a szemlejegyzőkönyvbe rendes és rendkívüli szemlék alkalmával, arra a D), E), F) és G) minta zárjel közötti részében feltett kérdések szolgálnak útmutatásul.

79. A szemlejegyzőkönyvek tartalma az egész alosztály állapotát jellemző tömör szavakban csak a mintába felvett kérdésekre adott választ és azon kívül a fontosabb észrevételeket foglalhatja magában.

80. A szemlejegyzőkönyvek — hogy azok tartalma illetéktelen egyének tudomására ne jusson, a tiszti alosztályoknál a k. t. iktató mellett lepecsételve, a járás- és őrsparancsnokságoknál pedig az íróasztal balfiókjában *zár alatt* őrzendők.

81. A parancsnok — a mennyiben helyettese az ebben a fiókban őrzött ügydarabok átvételére nem jogosult, — állomáshelyéről való távozásakor, a zár kulcsát pecsét alatt visszahagyni köteles.

82. Ha törzstiszti szemle alkalmával a szakasz- vagy szárnyparancsnok távol van és bevonulása 3—4 napon belül nem várható, a szemlejegyzőkönyvet a szemlélő másolja le és terjessze fel a kerületi parancsnoksághoz.

10. §. Szemlejegyzőkönyv másolatok szerkesztése, azok elintézése és irattározása.

83. Az őrsökön tartott szemlékről — kivéve a járásparancsnok által rendkívüli szemlék alkalmával felvett leleteket — minden előjárónak leletét szóról-szóra az egyives H) ^{H)} mintájú „Szemlejegyzőkönyv másolat“ űrlapra a megszemlélt őrsparancsnok vagy az őt helyettesítő altiszt másolja le. _{minta.}

A járás-, szakasz-, szárny- és pótszárny- és kikülönített törzstiszti parancsnokságnál felvett szemlejegyzőkönyvek másolatai az I) ^{I)} minta _{minta.} szerint szerkesztetnek.

84. A járásparancsnok által felvett szemlejegyzőkönyv másolatok, a melyekből a szakasz- és szárnyparancsnokságok a járásparancsnok ténykedéséről a szükséges tájékozást megszerezhetik, a szárnyparancsnoksághoz terjesztetnek fel.

Kötelessége ezenkívül a járásparancsnoknak, valahányszor szemléről, vagy a községek leportyázásából bevonul, az őrsökön vagy a községekben észlelt s a közbiztonságot veszélyeztető *nevezetesebb* és említésre méltó mozzanatok, mint pld. gyakori gyújtogatás, lopás, rablás, továbbá nemzetiségi és szociális mozgalom stb. tájékozódás és esetleges intézkedéstétel végett, szolgálati uton a szárnyparancsnokságnak bejelenteni. Ha nincs mit jelenteni, a jelentéstétel elmarad.

Az ily jelentések fogalmazványait egy csomóban a szemlejegyzőkönyvi kivonatok között tartja.

85. Szakasz és szárnyparancsnokságok, valamint a törzstisztek, a csendőrségi felügyelő és ennek helyettese által irt szemlejegyzőkönyv másolatok a kerületi parancsnokhoz terjesztetnek fel.

86. A megszemlélt alosztály parancsnokának hitelesítési záradékával ellátott szemlejegyzőkönyv másolata az őrs-, járás- és szakaszparancsnokság részéről legkésőbb 24, a szárny-, pótszárny- és kikülönített törzstiszti parancsnokság részéről 48 óra múlva továbbítandó.

87. A szemlejegyzőkönyv másolatok beérkezéskor rendszerint nem iktattatnak, hanem átjáró ügydarabként kezeltetnek. Ha azonban fontosabb vagy külön intézkedést igénylő ügyeket foglal magában, akkor az a tárgy iktattatik s az ügy természetéhez képest intéztetik el.

88. A közbeeső parancsnokságok a szemlejegyzőkönyv másolatra reá vezetik láttamozási jelentésüket, a melyekben minden parancsnokság felsorolja a hatáskörébe eső hiányokra tett intézkedéseit.

Oly általános jellegű hiányok helyrehozatalát, melyeknek elosztatása a parancsnokságok állandó gondoskodását kell képeznie, mint pl. a létszámhiánynak belépő próbacsendőrrel való pótlása,

az oktatás színvonalának emelése, a gyakorlatok szabatosabb betanítása stb. a láttamozási jelentésben jelenteni nem kell.

Ha a tett intézkedésekkel a magasabb parancsnokság egyetért, úgy az alárendelt parancsnokságnak ebben az ügyben tett intézkedéseit nem ismétli. Oly esetben azonban, a mikor az alárendelt parancsnokság intézkedése vagy szabályellenes, vagy pedig célszerűtlen, láttamozási jelentésében az idevonatkozó ok kifejtése mellett felemlíti az e tárgyban kiadott rendelkezéseit.

89. Minthogy az őrs- és járásparancsnoknál felvett szemlejegyzőkönyvek másolatai a szárnyparancsnoknál irattározatnak, a szárnyparancsnokság — ha a késelem semmi hátránnyal nem jár — intézkedéseit csak akkor tegye meg hátiratilag, ha a szemlejegyzőkönyv másolatokat a kerülettől visszakapja.

90. A szemlejegyzőkönyv másolatok a szárnynál az iktatmányoktól elkülönítve tartandók. Minden szemlélőnek, azaz külön-külön a csendőrségi felügyelő, annak helyettese, a kerületi parancsnok, a beosztott törzstisztek, a kikülönített törzstiszt, a szárny-, szakasz- és járásparancsnok által felvett szemlejegyzőkönyvek másolatai, nem különben a 84. pont értelmében szerkesztett járásparancsnoki jelentések, félív szélességben kiterítve és a szemlélő állását feltüntető címmel ellátott keményebb

ívpapírba elhelyezve és kéregpapír táblák között őrzendők. A csendőrségi felügyelő, ennek helyettese és minden törzstisztnek, a szárny- és szakaszparancsnoknak szemlejegyzőkönyv másolatai, valamint, a járásparancsnokok jelentései annyi csoportba osztandók, ahány szakaszból a szárny áll. Ezután az egy és ugyanazon szakaszra vonatkozó összes szemlejegyzőkönyv másolatok akként rakandók össze, hogy minden szakaszra vonatkozó külön-külön egy iratcsomót képezzenek. Ilyformán annyi iratcsomó keletkezik, ahány szakaszból a szárny áll.

91. A szemlejegyzőkönyv másolatok az év végével ezen címszó alatt „Szemlejegyzőkönyv-másolatok 19 . . évről“ egy szám alatt iktatandók és hasonló felirattal ellátott kéregpapír táblák közé helyezve, irattározandók.

92. A kerületi parancsnokságnál a beérkezett szemlejegyzőkönyv másolatokból a „Szemle-előjegyzési könyv“-be a megtartott szemlék napja bevezetendő.

Az átvizsgált és a szárnynál irattározandó szemlejegyzőkönyv másolatokat a kerületi parancsnokság arra az esetre, ha azok további intézkedést igényelnek egy rövid — esetleg saját észrevételeivel kiegészített hátrati paranccsal, azokat pedig, melyekre megjegyzése nincs, parancs nélkül adja le a szárnynak.

93. A tiszti alosztályok (tiszti különítmé-

nyek) szemlejegyzőkönyv másolatai a kerületi parancsnokságnál szárnyanként csoportosítva irattározandók. Ezek közül azonban azok, melyek a csendőrségi felügyelő, annak helyettese és a kerületi parancsnok által vétettek fel, és ministeri intézkedést igénylő hiányokat tartalmaznak, irattározás előtt bekisérő jelentés nélkül, de láttamozási záradékkal ellátva, szalag alatt, szolgálati úton a honvédelmi ministerhez terjesztendők fel, honnan azok betekintés után visszaadatnak.

A netán szükséges intézkedések a láttamozási záradékban jelzendők, a sürgősek azonnal végrehajtandók, a kevésbé sürgősek pedig csak a szemlejegyzőkönyvek visszaérése után.

Miután a szemlejegyzőkönyvek a tisztek működésére vonatkozólag sokszor észrevételeket is tartalmaznak, ennél fogva a jegyzőkönyvek szerkesztése, lemásolása és kiadása körül arra kell ügyelni, hogy azok tartalma hivatlanok tudomására ne jusson.

11. §. A szemlejegyzőkönyv kivonatok szerkesztése, azok elintézése és irattározása.

94. A kikülönített törzstiszt és a szárnyparancsnok csak a tiszti alosztályoknál felvett szemlejegyzőkönyv másolatokból, míg a szakasz- és a járásparancsnok mindazokból a szemlejegyzőkönyv másolatokból melyekben hatáskörüket érintő hiányok vannak felsorolva, egy fél ív papírra, kivonatot készít, melynek felső szélére a következő szöveget írja:

„K i v o n a t

N. N. (rendfokozat, állás) által az n...i (örs-, járás-) szakaszparancsnokság állapotáról
191...év.....hó.....n

felvett szemlejegyzőkönyvből.“

Azután kiírandók a szemlejegyzőkönyvmásolatból azok a hiányok, melyeknek elintézésére az illető parancsnokság hivatva van. Ha ilyen nem lenne, a fenti szöveg alá ez írandó: „Intézkedést nem igényelt“.

A kivonat végén, a szemlejegyzőkönyvmásolatra vezetendő láttamozási jelentés megfogalmazandó.

Ez a kivonat, szükség esetén hátíratiparancssal adandó ki az illető alosztálynak, anélkül azonban, hogy iktattatnék, mivel a fontosabb vagy külön intézkedést igénylő ügyek a 87. pont szerint iktattatnak és intéztetnek el.

95. A tiszti szemlejegyzőkönyv kivonatok a szárnyaknál szakaszonként külön-külön keményebb ívpapírba téve, kéregpapírtábla között a katonai titkos fiókban őrzendők s év végével „Tiszti szemlejegyzőkönyv kivonatok 19.....évről“ cím és K. t. szám alatt irattározandók.

96. A szakasz- és járásparancsnokságnál a szemlejegyzőkönyvi kivonatokkal épügy kell eljárni, mint az a 90. pontban a szemlejegyzőkönyv másolatokra nézve a szárnyparancsnokság részére előírva van.

MINTÁK.

Megjegyzés :

Papírnagyság : A. az iv magassága 34, szélessége 42 cm.
Beszerzendő : I. irodai, G. gazdasági átalányból.

A) minta.

Az 1. §. 6. pontjához.

(Kerület) _____

(alosztály) _____

(Név) _____

szám _____

k. t. _____

Utazási terv

az alább megnevezett alosztályok megszemléléséhez.

Folyó szám	A megszemlélendő al- osztály állomáshelye	Mely		Megjegyzés
		hónap- ban	napon	
				X szemlén lévő szakaszparancsnok meglepése
				6-án ünnepnap
				Nehéz közlekedési viszonyok miatt egy napon két óra meg nem szemlélhető (törzstiszteknél)
				... sz. parancs foly- tán bántalmazási ügy kivizsgálása.
				Laktanyabiztosítás

Kelt _____

N. rendfokozat.

A m. kir. _____ számú csendőrkerületi parancsnokságnak

N _____ ben.

Megjegyzés: ha valamely állomáson több alosztály van,
azok a 2-ik rovatban felsorolandók.

M. kir. _____ számú csendőrkerület.

Létszám-kimutatás.

19 _____ évi _____ hó _____ n.

És pedig	Főtiszt	Tisztjelölt	Járásörmester	Törzsörmester	Gyalog		Gyalog		Gyalog		Gyalog		A legénység összesen						
					örmester	lovas	örsvezető	lovas	c. örmester	lovas	c. örmester	lovas	csendőr	lovas	csendőr	lovas	gyalog	lovas	főösszeg
Rendszeresített állomány																			
Tényleges létszám																			
E szerint	több																		
	kevesebb																		
Szolgálatot nem teljesít																			
szabadságon																			
beteg	az örsön																		
	a kórházban																		
szolgálatmentes gyengélkedő																			
kerületi fogdában büntetését tölti																			

vizsgálat alatt	elzárva																		
	szabad lábon																		
fegyelmi fenytés alatt																			
tanostályban																			
számvivő altisztképző tanfolyamban																			
tábori csendőr tanfolyamban																			
felülvizsgálatra állítandó																			
vezényelve																			
Szolgálatot nem teljesítők főösszege																			
	Marad																		
Ehhez vezényelve																			
Szolgálatot teljesítők főösszege																			

Megjegyzés. A kerület (szárny, szakasz) áll: _____ szárnyból, _____ szakaszból, _____ tiszt különítményből, _____ járásparancsnokságból, _____ gyalog, _____ lovas, _____ vegyes örsből és _____ altiszt különítményből.

Kelt _____

N. rendfokozat.

Méltóságos _____

m. kir. csendőrkerületi parancsnok úrnak

Megjegyzés: A tisztán „gyalog” vagy „lovas” alosztályoknál a „lovas”, illetve „gyalog” rovatok elhagyandók.

Papir nagyság: A. — Beszerzendő: I.

C) minta.

Az 1. §. 21. pontjához.

Kimutatás

az előirt rendes szemle alá nem vont alosztályokról.

Az évi rendes szemle		ki által és mikor?	miért?	Megjegyzés			
mely							
szárny	szakasz	őrsén					
nem volt megtartva							
Kolozsvár	Kolozsvár	Kolozs	N. N. szakasz-parancsnok őszi szemlén	Szemletartás közben megbetegedett			
		Kolozsborsa					
		Bonczhida					
		Bodonkút					
		Mócs					
		Magyarfráta s így tovább					
Összesen							
Nevezetesen		pótszárny	szárny (pótlóid. oszt.)	szakasz	járás	őrs	különítmény
A kerület alosztályainak száma és pedig :							
Ebből a f. évben meg-szemléltetett	A kerületi parancsnok által						
	Az 1. beosztott tőzrstiszt által						
	A 2. beosztott tőzrstiszt által						
	A kiküldönített tőzrstiszt által						

Kelt

N. rendfokozat.

A m. kir. honvédelmi minister úrnak

Budapest.

D) minta.

A 9. §. 75. pontjához.

Magy. kir. I. sz. csendőrkerület.

Kolozsvári őrs.

Szemlejegyzőkönyv.

Megkezdett : .....

Befejeztetett : .....

S z e m l e		L e l e t
kezdet	év, hó, nap és óra	
vége		
<p>Legénység: (Őrsparancsnok, másodaltiszt vagy a helyettes neve, rendfokozata, rendszeresített létszám, teljes-e, esetleg többlet, hiány? Szemle alá kik nem vonattak és miért?)</p>		
<p>Ruházat és szerelék:</p>		
<p>Fegyverzet és lőszer:</p>		
<p>Oktatás: (A II-od altiszt vagy a helyettes és a csendőröknek az önképzés terén kifejtett buzgalma és az elért eredmény. Mi az oka az esetleges hanyatlásnak. Katonai magatartás és az oktatás tárgyát képezett utasítás, szabály, törvény stb. §-ainak felsorolása a szakaszparancsnok által. Fegyvergyakorlatok. Lovardalovaglás. Célbalövés megtartása.)</p>		
<p>Szolgalat: (A közbiztonság állapota, milyen a tevékenység és az eredmény. Az utolsó tiszti szemle óta előfordult nagyobb mérvű közbiztonsági zavarok, az ezeket előidéző okok és a tett intézkedések felemlítése. Az esetleges járőr ellenőrzés.)</p>		

Fegyelem és magaviselet:

Élelmezés: (Napi betét, fejenkénti osztalék.)

Elhelyezés:

Iroda és pénztárak: (Titkos iratok és leltár rovincsolása.)

Kérelmek és panaszok: (Ha nincs: nem adattak elő.)

Lovak és lószerek: (Rendszeresített állomány, többlet hiány, a lovak egészségi állapota és gondozása, lótap minősége, vasalás és lószerelevény állapota.)

Megjegyzés: Az őrsparancsnok különösen az oktatás, szolgálat és fegyelem tekintetében miként érvényesíti képességét és befolyását, minő az általa elért általános eredmény. Esetleg a vele szemben alkalmazott eljárás. Ha a szemle a kitűzött időnél korábban vagy később fejeztett volna be, annak indokolása.

N. rendfokozat.

Jegyzet: Dicséret vagy megrovás, ugyszintén ha valamely ügyben külön jelentés tétetett, azon rovat alatt említendő fel, mely az ügy természetének megfelelő.

E) minta.

A 9. §. 75. pontjához.

S z e m l e		L e l e t
kezdete	év, hó, nap és óra	
vége		

Legénység: (Őrsparancsnok, másodaltiszt vagy a helyettes neve, rendfokozata, rendszeresített létszám, teljes-e, hiány, többlet. Szemle alá, kik nem vonattak és miért.)

Ruházat és szerelék: (Ruha előirányzat megszerkesztése, ha az eszközöltetett.)

Fegyverzet és lőszer:

Oktatás: (A II-od altiszt, vagy helyettes és a csendőröknek az önképzés terén kifejtett buzgalma és az elért eredmény. Mi az oka az esetleges hanyatlásnak? Katonai magatartás. Az oktatás tárgyát képezett utasítás, szabály, törvény stb. §-ainak felsorolása. Fegyvergyakorlatok. Lovarda lovaglás.)

Szolgalat: (A közbiztonság állapota. Milyen a tevékenység és az elért eredmény? Az esetleges járőr ellenőrzés.)

Fegyelem és magaviselet:

Élelmezés : (Napibetét? Fejenkénti osztalék?)

Elhelyezés:

Iroda és pénztárak :

Kérelmek és panaszok: (Ha nincs: nem adattak elő.)

Lovak, lószerek : (Rendszeresített állomány, teljes-e, többlet, hiány? A lovak egészségi állapota és gondozása, lótap minősége, vasalás és lószerelevény állapota.)

Megjegyzés : (Az őrsparancsnok különösen az oktatás, szolgálat és fegyelem tekintetében miként érvényesíti képességét és befolyását, minő az általa elért általános eredmény. Esetleg a vele szemben alkalmazott eljárás.)

N. rendfokozat.

Jegyzet: Dicséret vagy megrovás, ugyisintén ha valamely ügyben külön jelentés tétetett, azon rovat alatt említendő fel, mely az ügy természetének megfelel.

F) minta.

A 9. §. 75. pontjához.

S z e m l e		L e l e t
kezdete	év, hó, nap és óra	
vége		
<p>Legénység : (Őrsparancsnok, másodaltiszt vagy a helyettes neve, rendfokozata, rendszeresített létszám, teljes-e, esetleg többlet hiány? Szemle alá kik nem vonattak és miért.)</p>		
<p>Ruházat és szerelék :</p>		
<p>Fegyverzet és lőszer :</p>		
<p>Oktatás :</p>		
<p>Szolgálat :</p>		
<p>Fegyelem és magaviselet :</p>		
<p>Élelmezés :</p>		

Elhelyezés :

Iroda és pénztárak :

Kérelmek és panaszok: (Ha nincs: nem adattak elő.)

Lovak és lószerek :

Megjegyzés: A kiszállás oka hivatkozással az ügyködést elrendelő parancsra.

N. rendfokozat.

Megjegyzés: Ha van mit jelenteni, azon rovat alatt említendő fel, mely az ügy természetének megfelelő.

G) minta.

A 9. §. 76. pontjához.

Magy. kir. I. sz. csendőrkerület

Kolozsvári {
járás
szakasz
szárny
pótszárny
kikülönített
törzstiszt

Szemlejegyzőkönyv.

Megkezdett :

Befejeztetett :

S z e m l e		L e l e t
kezdete	év, hó, nap és óra	
vége		

Állomány : (A parancsnok megnevezése, rendszeresített létszám, többlet, hiány? [A lovak rendszeresített állománya, hiány, többlet?] A megszemlélt őrsök száma, [a járásnál az őrsök, a szakasznál az őrsök és járások, a szárnynál a szakaszok és járások névszerint, az őrsök számszerint.] A kikülönített törzstisztnél a járások, szakaszok és szárnyak névszerint, az őrsök számszerint.)

Katonai és fegyelmi viszonyok : (Az osztály, illetve alosztály állapotának rövid jellemzése. Fegyelemkezelés. A legénység magaviselete és katonai magatartása. Az oktatás eredménye az esetleges észrevétellel. Titkos iratok leltárának rovincsolása. A netán előadott kérelmek és panaszok.)

Közbiztonsági és szolgálati viszonyok : (A közbiztonsági állapot milyen? A legénység működése, a szolgálat mikénti teljesítése és eredménye. Az utolsó tiszti szemle óta előfordult nagyobb mérvű közbiztonsági zavarok, az ezeket előidéző okok és a tett intézkedések felemlítése.)

Gazdászati viszonyok : (A ruházat, fegyverzet, lőszer, élelmezés, elhelyezésre és pénztárakra, egyszóval a gazdasági teendőkre és a lovakra vonatkozó fontosabb észrevételek oly mérvben említendőek fel, amint azok a megszemlélt parancsnokság hatáskörébe tartoznak.

Pótszárnyparancsnokságoknál ezenkívül még a gazdasági szemle magterta.)

Megjegyzés :

N. rendfokozat.

Megjegyzés : Az irodavezetés tekintetében felmerült észrevételek azon rovat alatt említendőek fel, mely a hiány természetének megfelel.

H) minta.

A 10. §. 83. pontjához.

Magy. kir. I. számú csendőrkerület.

Kolozsvári örs.

Szemlejegyzőkönyv másolat

N. N. hadnagy szakaszparancsnok szemléjéről.

S z e m l e		L e l e t
kezdete	év, hó, nap és óra	
vége		

Legénység :

Ruházat és szerelék :

Fegyverzet és lőszer :

Oktatás :

Szolgálat :

L e l e t

Fegyelem és magaviselet:

Élelmezés:

Elhelyezés:

Iroda és pénztárak:

Kérelmek és panaszok:

Lovak és lószerek:

Megjegyzés:

N. s. k.
rendfokozat.

A másolat hitelül!

19

C. ny.

N. rendfokozat.

I) minta
A 10. §. 83. pontjához.

Magy. kir. I. számú csendőrkerület.

Kolozsvári szakasz.

Szemlejegyzőkönyv másolat

N. N. ezredes, kerületi parancsnok szemléjéről.

S z e m l e		L e l e t
kezdete	év, hó, nap és óra	
vége		
Állomány:		
Katonai és fegyelmi viszonyok:		
Közbiztonsági szolgálati viszonyok:		

Papírnagyság: A. Beszerzendő: I.

L e l e t

Gazdászati viszonyok:

Megjegyzés:

N. s. k.
rendfokozat.

A másolat hitelül!

19 ..... hó ..... n.

C. ny.

N. rendfokozat.